

РЕШЕНИЕ

№ 27229

гр. София, 16.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26
състав,** в публично заседание на 17.09.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Веселина Григорова и при участието на прокурора Христина Христова, като разгледа дело номер **6816** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 203 – чл. 207 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 121, ал. 1, т. 3 във вр. чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител (ЗДСл) и чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД).

Образувано е по искова молба на В. А. Г., [населено място],[жк], [улица], вх. А, ап. 2, депозирана чрез пълномощника ѝ адв. А. М., САК, с която са предявени обективно съединени искове срещу Министерство на образованието и науката за заплащане на обезщетение на основание чл. 121, ал. 1, т. 3 вр. чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, в размер на 6 764 лева (4 основни месечни възнаграждения от по 1 691 лева) за времето, през което не е заемала държавна служба - от 25.06.2021 г. до 25.12.2021 г. поради незаконосъобразното прекратяване на служебното ѝ правоотношение с отменената Заповед № РД 10 -1189 от 24.06.2021 г., издадена от министъра на образованието и науката с Решение по административно дело 8795/2021 г. по описа на Административен съд – София град, влязло в сила на 19.06.2024 г. с Решение № 7645 от 19.06.2024 г. на Върховния административен съд по административно дело 4707/2024 г. Претендират се законни лихви за забава за периода от завеждане на исковата молба – 10.07.2024 г. до окончателното изплащане на обезщетението и направените разноски по делото.

В писмения отговор на исковата молба (л. 39 – л. 43), депозиран от процесуалния представител на ответната страна – юрк. В. А., исковите претенции се

оспорват и по основание, и по размер. Сочи се, че ищцата е получила претендираното обезщетение на 16.07.2024 г. С позоваване на разпоредбите на чл. 25, ал. 1, чл. 57, ал. 1 и чл. 61, ал. 1 от АПК е мотивирано становище за своевременно предприети действия за изплащане на обезщетението след подадено заявление от ищцата на 01.07.2024 г., заведено с вх. № 94-4418 в МОН. Уточнено е, че по – ниският размер на преведеното обезщетение е резултат на приспаднат дължим данък върху общия доход. Сочи се и, че работодателят е изпълнил задължението да внесе задължителните осигурителни вноски за процесния период. Направено е възражение за прекомерност и необоснованост на претендирания размер на разноските по делото за адвокатско възнаграждение. От съда се иска да отхвърли исковите претенции като неоснователни и недоказани. Към отговора са приложени писмени доказателства по опис (л. 44 – л. 48).

Ищцата не участва лично в съдебното заседание. Процесуалният й представител – адв. М. оттегли исковата претенция за обезщетение, с правно основание чл. 121, ал. 1, т. 3 вр. чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, потвърждавайки отразеното в писмения отговор на исковата молба, че на 16.07.2024 г. обезщетението е било изплатено на доверителката му. Поддържа претенцията за законни лихви за периода от предявяване на исковата молба – 10.07.2024 г. до 16.07.2024 г. – датата на изплащане на обезщетението, както и претенцията за разноски.

Процесуалният представител на ответника е на становище, че не са налице основания за присъждане на обезщетение за забава при изплащане на дължимото обезщетение, на основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл. Поддържа изцяло съображенията, изложени в писмения отговор. Счита, че не следва да се присъждат и разноски, с оглед необосновано високият претендиран размер на адвокатското възнаграждение.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура е на становище, че исковата претенция за лихви е неоснователна и недоказана, поради което следва да бъде отхвърлена.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София – град, след като обсъди приложените към делото доказателства, в контекста на становището на страните и съобразно правомощията си, прие за установено от фактическа страна:

Със Заповед № РД10 – 1188 от 23.06.2021 г., издадена от Министъра на образованието и науката, на основание чл. 82, ал. 1 от ЗДСл и утвърдено поименно разписание на длъжностите в администрацията на Министерството, ищцата е преназначена, считано от 25.06.2021 г. на длъжността „държавен експерт“ в Дирекция „Политики за стратегическо развитие, квалификации и кариерно развитие“, отдел „Квалификация и кариерно развитие“ (л. 17).

С последваща Заповед № РД10 - 1189 от 24.06.2021 г. на Министъра на образованието и науката (л. 19), на основание чл. 106, ал. 1, т. 2 от ЗДСл, е прекратено служебното й правоотношение на новозаетата длъжност „държавен експерт“ в дирекция „Политики за стратегическо развитие, квалификации и кариерно развитие“, отдел „Квалификация и кариерно развитие“, считано от 25.06.2021 г.

И двете заповеди са отменени като незаконосъобразни. Заповед № РД10- 1188 от 23.06.2021 г. е отменена с Решение № 6155 от 29.10.2021 г. постановено по адм. дело 7278/2021 г. по описа на АССГ (л. 7 – л. 16), а Заповед № РД10 – 1189 от 24.06.2021 г. е отменена с влязло в сила на 19.06.2024 г. Решение № 1289 от 27.02.2024 г., постановено по адм. дело 8795/2021 г. по описа на Административен съд – София - град (л. 20 – л. 29), потвърдено с Решение № 7645 от 19.06.2024 г., постановено по

адм. дело 4707/2024 г. по описа на Върховния административен съд, Пето отделение (л. 30 – л. 31).

На 01.07.2024 г. с вх. № 94-4418 в Министерството на образованието и науката е заведено Заявление от ищцата (л. 44), с което е представен изпълнителен лист за присъдени разноски по делата и служебната книжка, с цел отразяване на настъпилите промени, съгласно чл. 118, т. 1 и чл. 123 от ЗДСл. В заявлението е посочено изрично, че ищцата не желае да бъде възстановена на заеманата до прекратяване на служебното ѝ правоотношение длъжност. Заявена е претенция, в 7-дневен срок длъжимото ѝ, на основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, обезщетение, да бъде преведено на посочената банкова сметка.

На 08.07.2024 г. Министърът на образованието и науката е издал Заповед № РД 10 - 1495 (л. 45), с която е разпоредил да се изплати обезщетението. На ищцата е изпратен препис от заповедта на министъра по електронна поща на 15.07.2024 г. (л. 46). С бюджетно платежно искане № E00986 от 16.07.2024 г. (л. 47) на посочена от ищцата сметка в Заявлението е преведена сумата от 6 205,20 лева. Във фиш за заплата за м. юли 2024 г. са отразени изплатени възнаграждения за период от 4 месеца, удържаният данък общ доход, както и внесените задължителни осигурителни вноски.

Размерът на основното възнаграждение на ищцата към момента на прекратяване на служебното правоотношение с отменената като незаконосъобразна Заповед № РД10 – 1189 от 24.06.2024 г. е 1 691,00 лева. Данни относно този факт се съдържат както в представения фиш за м. юли 2024 г. (л. 48), така и в отразените отбелязвания в служебната книжка на стр. 16 – 17 (л. 62), в която са нанесени настъпилите промени, съгласно изискванията на чл. 123 вр. чл. 118, т. 1 от ЗДСл (стр. 20 – стр. 22 - л. 63 – л. 64).

Описаните релевантни за настоящия правен спор факти не се оспорват от страните и дават основание на съда да направи следните правни изводи:

Предвид заявеното от процесуалния представител на ищцата в проведеното съдебно заседание, че оттегля исквата претенция за обезщетение, на основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, поради изплащане на същото, в тази част производството по делото следва да бъде прекратено, на основание чл. 232 от ГПК вр. § 1 от Заключителните разпоредби на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Исковата претенция с правно основание чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите е процесуално допустима – предявена е от процесуално легитимирано лице – държавен служител, чието служебно правоотношение е признато от съда за незаконосъобразно прекратено срещу надлежен, по смисъла на чл. 205 от АПК, ответник – Министерство на науката и образованието.

Разгледана по същество исквата претенция е основателна.

Страните не спорят, че след влизане в сила на 19.06.2024 г. на съдебното решение по адм. дело 8795/2021 г. по описа на АССГ, потвърдено с Решение № 7645 от 19.06.2024 г. по адм. дело 4707/2024 на Второ отделение на Върховния административен съд за ищцата е възникнало правото да получи обезщетение, на основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, за срок от 4 месеца – времето, през което не е била на държавна служба и не е работила по трудово правоотношение.

Процесуалният представител на ищцата не оспори размера на изплатеното обезщетение, на основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, съгласно представените доказателства към отговора на исквата молба (фиш за м. юли 2024 г. и бюджетно

платежно искане). В същия смисъл, съдът възприема и заявеното оттегляне на иска с правно основание чл. 121, ал. 1, т. 3 вр. чл. 104, ал. 1 от ЗДСл.

Съгласно задължителното тълкуване, дадено в т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т. гр. д. 3/2004 г. на ОСГК на ВКС, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата, от който се дължи обезщетение за забава (за законни лихви), съвпада с началния момент, от който започва да тече погасителната давност за предявяване на иска за обезщетение и това е датата на влизане в сила на решението, с което се отменя унищожаем административен акт, а при нищожен – датата, на която е постановен.

Приведено към конкретиката на настоящия казус, вземането за лихви върху изплатеното обезщетение по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, което има за цел да възстанови причинените имуществени вреди на ищцата в резултат на оставането ѝ без работа вследствие на незаконното прекратяване на служебното ѝ правоотношение, възниква от деня, в който прекратяването на служебното правоотношение е признато за незаконно. Иначе казано, обезщетението за забавено изпълнение на дължимото обезщетение по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл включва периода от влизане в сила на съдебния акт, с който е отменена заповедта за прекратяване на служебно правоотношение до изплащане на обезщетението по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл. В този смисъл, не е необходимо отправяне на покана за изпълнение, каквато в конкретния казус се съдържа в Заявлението на ищцата, депозирано на 01.07.2024 г. в Министерство на образованието и науката. Законодателят, а и задължителното тълкуване, дадено с ТР № 3/22.04.2005 г. по т. гр. д. 3/2004 г. на ОСГК на ВКС, не предвиждат издаване на административен акт, с който да се признае изрично правото на обезщетение, на основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл. Затова и аргументите на процесуалния представител на ответната страна, че обезщетение за забавено изпълнение, по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, при изплащане на обезщетение, с правно основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, се дължи едва след изтичане на срока за издаване на административен акт, с който се признава изрично това право и се определя размера на обезщетението, не могат да бъдат споделени, тъй като противоречат на закона, а и на задължителната за приложение съдебна практика.

В настоящия казус исковата претенция за законна лихва е заявена за периода от завеждане на исковата молба – 10.07.2024 г., а не от момента на възникване на правото на обезщетение – датата на влизане в сила на съдебното решение – 19.06.2024 г., с което е признато за незаконно прекратяването на служебното правоотношение на ищцата. В този смисъл, обезщетението, което се дължи на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД вр. чл. 104, ал. 1 от ЗДСл по така предявената с исковата молба претенция - за периода 10.07.2024 г. – 15.07.2024 г. (денят, предшестваш изплащането на обезщетението по банкова сметка на ищцата) следва да се определи по предвидения в чл. 86, ал. 2 от ЗЗД ред в Постановление № 426 от 18.12.2014 г. на Министерски съвет за определяне на размера на законната лихва по просрочени парични задължения (ДВ, бр. 106/23.12.2014 г. в сила от 01.01.2015 г.). Основният лихвен процент на БНБ в сила от 01 юли 2024 г., приложим към настоящия казус, съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 3 вр. ал. 1 от ПМС № 426/2014 г., е в размер на 3,63 (ДВ, бр. 57/05.07.2024 г. – т. 48 неофициален раздел). При определяне на размера на обезщетението за законна лихва съдът взе предвид изплатената сума за обезщетението по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл - 6 205,20 лева, отразена в приложените писмени доказателства – платежното нареждане и фиш за заплата за м. юли 2024 г. (л. 48).

Съобразно този размер исковата претенция за законни лихви следва да бъде уважена за сумата от 14,10 лева, изчислена при годишна лихва 13,63%, определена съгласно чл. 1 от ПМС № 426/2014 г. за посочения 6 дневен период от датата на завеждане на исковата молба – 10.07.2024 г. до изплащане на обезщетението 15.07.2024 г. включително.

При този изход на спора, с оглед своевременно направеното искане от процесуалните представители на страните за присъждане на разноски, съгласно приложимата разпоредба на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, към която препраща нормата на чл. 203, ал. 2 от АПК, настоящият съдебен състав счете за

основателно възражението за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение за процесуално представителство на ищцата. В представения бланков Договор за правна защита и съдействие от 10.07.2024 г. е отразено като договорено и платено в брой възнаграждение в размер на 1 400 лева. Доколкото казусът не се отличава с фактическа и правна сложност и в този смисъл не предполага сериозна процесуална активност от пълномощника на ищцата, с оглед и на оттеглената искова претенция за обезщетение по чл. 104, ал. 1 от ЗДСл, договореното и платено възнаграждение от 1 400 лева се явява несъразмерно на фактическата и правна сложност на делото, а и с основание се сочи от процесуалния представител на ответната страна, че надвишава почти 100 пъти присъденото обезщетение по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. Според настоящия съдебен състав, в съответствие с проведените процесуални действия в единственото съдебно заседание, в което участва и пълномощникът на ищцата, съгласно разпоредбата на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, следва да й бъдат възстановени разноски за адвокатско възнаграждение, в минималния размер, предвиден в чл. 8, ал. 1 вр. чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 09.07.2024 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, а именно 400,00 лева. Този размер е съответен на уважения размер на исковата претенция по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, а и на положения квалифициран труд от процесуалния представител. В останалата част до размера на договореното и платено адвокатско възнаграждение от 1 400 лева, претенцията за разноски се явява несъответна на изискванията на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата за обоснованост и справедливост.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 204, ал. 1 от АПК във вр. чл. 124, ал. 1 във вр. чл. 121, ал. 1, т. 3 от ЗДСл вр. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД и чл. 203, ал. 2 във вр. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ вр. чл. 78, ал. 5 от ГПК, Административен съд София – град, Първо отделение, 26-ти състав,

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката да заплати на В. А. Г. сумата от 14,10 (четиринадесет лева и десет стотинки) лева законни лихви, дължими за забавено изплащане на обезщетението по чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител за периода 10.07. – 15.07.2024 г. (вкл.).

ПРЕКРАТЯВА, на основание чл. 232 от Гражданско процесуалния кодекс вр. § 1 от Заключителните разпоредби на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, производството по предявената от В. А. Г. срещу Министерство на образованието и науката искова претенция с правно основание чл. 121, ал. 1, т. 3 вр. чл. 104, ал. 1 от Закона за държавния служител.

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката да заплати на В. А. Г. сумата от

400 (четиристотин) лева, направени по делото разноси за адвокатско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението на страните пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: